

БІЛІМ АЛУШЫЛАРДЫ ҢНТАЛАНДЫРУ

Оқу процесінде тұрақты даму мүддесінде білім беру компонентін интеграциялау процесінде білім алушылардың мотивациясын дамыту маңызды.

Мотивация – оқу іс-әрекетінің сәттілігін анықтайтын негізгі ішкі фактор.

Келесі үштікті қолдау маңызды:

1. Мен үшін оқу маңызды;
2. Маған ұнайды, өйткені бұл қызықты;
3. Оқу – менің міндетім, мен оны тиімді орындаймын.

Мотивация сабақты жүргізу жүйесімен, мазмұнымен, әдістерімен, кері байланысымен және мұғалім мен білім алушының қарым-қатынасының сипатымен беріледі.

Дәстүрлі және ынталандырушы сабақтарда оқушыларды ынталандырудың ерекшеліктері қандай.

Дәстүрлі сабақта мотивация баға арқылы жүзеге асырылады – жақсы және жаман, мақтау, марапаттар, талаптар, қоқан-лоққылар, мәжбүрлеу, ескертулер. Нәтижесінде білім алушының мотивациясы мыналарға негізделген:

- сыртқы бақылау және тыңдау;
- жағымсыз салдардан қорқу;
- нашар бағалар, басқалармен бәсекелестік.

Ынталандырушы сабақ сыныптағы мейірімді атмосфераның көмегімен ынталандыру; оқу тапсырмаларының қызығушылығы мен мағынасын түсіну; құзыреттілікті, оң және сындарлы кері байланысты қолдау; мағыналы таңдау мүмкіндігі.

Нәтижесінде оқушының ынтасы мағынаны түсінуге негізделген (неге?); өзекті және мағыналы ретінде ТДМБ бойынша оқуға қызығушылық; қатысу, оқу міндетін қабылдау; басқаға тапсырманы түсінуге көмектесуге деген ұмтылыс.

Мұғалімдерге оқу процесінде келесі алгоритмді қолдануды ұсынамыз:

1. *Сыныпта қолайлы психологиялық климат орнатыңыз – бұл өнімді жұмыстың негізі.*

Фин мұғалімдері қызықты тәсілді қолданады. Оқу жылының басында олар білім алушылардан бір-біріне қалай қарау керектігі туралы өз идеяларын айтуды сұрайды. Мұғалім бұл тізімді оқушылармен бірге қысқарта алады. Нәтижесінде ең маңыздысы қалады, әдетте, бәрі үш негізгі ережеге байланысты: өзін, басқаларды және қоршаған ортаны құрметтеу.

Сіз тірек кестесін жасай аласыз:

1. Мақсатты көрсетіңіз. Мысалы, «сыныптағы тыныш орта»

2. Сұрақтардың тізімін жасаңыз.

Педагогтің мақсаты: оқушылардың өздері тыныш шығармашылық ортаның сипаттамаларын анықтай алуға жеткізу.

2. Өз шешімдерін таңдауға және қабылдауға мүмкіндік беріңіз

Сыныпта мейірімді климатты сақтаңыз, оқушылармен дос болыңыз және оқушыларға тұрақтылық мәселелерін талқылауға көбірек мүмкіндік беріңіз.

1. «Біз» деген сөзге көшіңіз

Жеке адамға деген құрмет мәселелерге шынайы (вербалды және вербалды емес) назар аударудан, қателік құқығын мойындаудан көрінуі мүмкін. Сыныптағы интеллектуалды және жеке қасиеттерге, бейресми қарым-қатынасқа қатысты сыни кері байланыстың болмауы.

3. Оқу процесінде ынтымақтастықты, көмекті және топтық жұмысты қолдау.

Осылайша, ТДМБ компонентінің оқу пәндерінің мазмұнына және оқу процесіне тікелей интеграциясы мыналарды қамтамасыз етуге мүмкіндік береді:

- білім алушылардың функционалдық сауаттылығын қалыптастыру;
- білім алушылардың айналасында болып жатқан құбылыстардың, процестер мен оқиғалардың мәнін түсінуі (саяси, тарихи, әлеуметтік, экологиялық, демографиялық және т. б.);
- білім алушыларды салауатты өмір салтын ұстануға, сапалы өнімдер мен құралдарды таңдауға, өзінің, отбасының, сыныптың, ұжымның, елді мекеннің, аймақтың, елдің, бүкіл адамзаттың күнделікті өмір сүру сапасын жақсартуға ынталандыру;
- инновацияларды енгізуді өзектендіру, теңсіздікті азайту, қоршаған ортаның экологиялық жағдайын бағалау және барлық дерлік оқу пәндері бойынша бағдарламалардың мазмұны шеңберінде кеңейтілуі мүмкін басқа да мәселелер.